

ก 2705

ข่าวสารเภสัชพาณิชย์

ปีที่ 37 ฉบับที่ 8 สิงหาคม 2529

● อย่ากินเผ็ดนัก ●

MF

คนที่ชอบอาหารเผ็ดจัดนักวิทยาศาสตร์บอกว่า อย่ากินเผ็ดจะปลอดภัยกว่า เพราะว่ามีนักวิทยาศาสตร์ได้สกัดสารจากอาหารพริกต่าง ๆ ออกมาได้ สารนี้เรียกว่า “แคปไซซิน” (Capsaicin) เป็นสารที่มีผลต่อเซลล์ประสาทชนิดบี (type B neuron) ซึ่งเป็นตัวถ่ายทอดกระแสความรู้สึกไปยังประสาทไขสันหลังแล้วผ่านต่อไปยังสมอง โยประสาทนี้ไม่มีเยื่อหุ้มไมอีลินที่จะช่วยป้องกันอันตราย ดังนั้นเซลล์ประสาทชนิดนี้จะรับความเจ็บปวด ไม่ว่าจะเป็นบาดแผล การปวดบวมต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว

นาย เจ.ไอ.นากิ นักประสาทวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยมานิโตบา รายงานไว้ว่า สารแคปไซซินนี้จะมีผลต่อความเจ็บปวดในคนแตกต่างกันตามอายุ ในเด็กแรกเกิด สารนี้จะเข้าทำลายเซลล์ประสาทชนิดบีทันที ในผู้ใหญ่ที่ได้รับสารแคปไซซินเข้าไปจำนวนมาก จะกระตุ้นให้เกิดการเจ็บปวดอย่างมาก แต่ถ้ากินสารนี้เป็นประจำ มันจะทำให้เซลล์ประสาทหมดความรู้สึกและไม่รู้สึกเจ็บปวดอีกเลย เซลล์ประสาทรับความเจ็บปวดนี้ประกอบด้วยสารพี (Substance P.) ซึ่งเป็นสารเคมีที่นำรหัสความเจ็บปวดไปยังสมอง สารแคปไซซินที่เข้าไปครั้งแรก จะไปกระตุ้นให้เซลล์ประสาทสร้างสารพีออกมา แล้วถ้ายังกินติดต่อกันไปเรื่อย ๆ เช่น กินในอาหารทุกมื้อ เป็นเวลา 1 เดือน จะเกิดอาการเรื้อรัง แม้ว่าจะเลิกกินแล้วก็ตาม จากการค้นคว้าครั้งล่าสุดจากมหาวิทยาลัยแห่งบาเซลมีรายงานว่า เป็นเพราะแคปไซซินไปยับยั้งการปล่อยสารตั้งต้นของสารพีที่เรียกว่า NGF (nerve growth factor)

เซลล์ประสาทชนิดบีนี้ยังทำงานอื่น ๆ ทางด้านควบคุมอุณหภูมิร่างกาย และการทำงานของปอดและหัวใจ แล้วสารแคปไซซินนี้ก็เข้าไปมีบทบาทกับเซลล์ประสาทชนิดบีทุกเซลล์เลย แล้วเมื่อมันเข้าไปอยู่ในกระแสเลือดแล้ว อันตรายก็กำลังคืบคลานเข้ามาแล้ว เราอาจนำสารแคปไซซินมาใช้เพื่อระงับความเจ็บปวดในระหว่างการผ่าตัดได้